

ANALYSE

Studievalg og jobdrømme

Analysens hovedpunkter

- De studerende vælger deres studie med hjertet og hjernen. De vigtigste motiver er faglig interesse, lysten til at studere og spændende jobmuligheder.
- 36 procent oplever, at deres uddannelse er rettet mod arbejdsmarkedet, mens tæt på halvdelen forventer, at der er et job til dem, når de er færdiguddannet. Det ser dog markant bedre ud for samfunds- og naturvidenskabelige i forhold til de studerende på humaniora.
- I valget af fremtidig arbejdsgiver er arbejdsmiljø, socialt ansvar og overenskomst det vigtigste for de studerende. For tre ud af ti er det vigtigt at arbejdspladsen har en grøn profil, mens prestige kun fylder meget lidt.

Om analysen

Analysen er udarbejdet i juli 2020 af Robert Lafoged og Simone Bang fra Dansk Magisterforening. Analysen anvender tal fra DM's studieundersøgelse 2020.

Kontakt

Hvis du har spørgsmål til analysen, kan du kontakte DM's analyseafdeling på analyse@dm.dk. Hvis du har spørgsmål til brug af analysen i pressen, kan du kontakte DM's pressevag på 29 11 60 80.

1. Det store studievalg

De studerende på landets universiteter har valgt deres studie med både hjertet og hjernen. Den faglige interesse er den dominerende faktor, mens lysten til at studie og spændende jobmuligheder også spiller en vigtig rolle for mange studerende.

1.1. Spændende jobmuligheder driver også valget af studie

Over halvdelen – 52 procent – af de studerende på tværs af hovedområder angiver muligheden for spændende job som en af de tre vigtigste motivationer i valget af studie. Andelen er størst blandt de samfundsvidenskabelige – mere end seks ud af ti. Ikke overraskende er det den faglige interesse og lysten til at studere, der for alle hovedområder topper listen over de vigtigste motivationer i valget af studie.

Tabel 1. De studerendes vigtigste motivationer for dit valg af studie

	Alle	HUM	SAMF	NAT
Faglig interesse	90 %	90 %	90 %	88 %
Lyst til at studere	62 %	65 %	54 %	59 %
Spændende jobmuligheder	52 %	50 %	64 %	54 %
Mulighed for en international karriere	14 %	15 %	17 %	10 %
Mulighed for høj indkomst	8 %	6 %	8 %	13 %
Lav arbejdsløshed	7 %	4 %	7 %	14 %
Forventninger fra forældre/omgivelser	4 %	4 %	5 %	5 %
Prestige	2 %	2 %	3 %	2 %
Mulighed for at blive selvstændig erhvervsdrivende	2 %	3 %	1 %	3 %

Note: Respondenterne har haft mulighed for at vælge op til tre svarmuligheder, hvorfor procenterne summerer til mere end 100.

Selvom tabellen indikerer, at der er tale om nogle generelle mekanismer i valget af studiet, så er der også forskelle mellem studerende på humanistiske, samfundsvidenskabelige og naturvidenskabelige studier.

De studerende på humaniora er dem, der er mest drevet af lysten til at studere. Det har været afgørende for næsten to ud af tre, mens det til sammenligning gjaldt lidt mere end hver anden samfundsvidenskabelig studerende. De samfundsvidenskabelige studerende er til gengæld dem, der er mest drevet af spændende jobmuligheder og muligheden for en international karriere, mens de naturvidenskabelige studerende er dem, der i højest grad har været motiveret af muligheden for høj indkomst og lav arbejdsløshed.

2. Sammenhæng mellem studie og job

De studerendes tiltro til, at der er et job til dem, når de er færdige med at studere, ser ud til at hænge sammen med, om deres uddannelse er rettet mod arbejdsmarkedet. De humanistiske studerende er både dem, der i lavest grad mener, at deres uddannelse er rettet mod arbejds-

markedet og dem, hvor færrest forventer at der er et job til dem efter studiet. Bedre ser det ud for de natur- og samfundsvidenskabelige studerende.

2.1. Færrest humanister oplever, at deres uddannelse er rettet mod arbejdsmarkedet

Lidt mere end hver tredje (36 pct.) studerende oplever, at deres uddannelse er rettet mod arbejdsmarkedet. Der er, som vist i tabel 2 nedenfor, betydelige forskelle hovedområderne imellem. Sammenhængen mellem studiet og arbejdsmarkedet opleves som størst blandt de samfundsvidenskabelige og naturvidenskabelige studerende, mens humanisterne i lavest grad oplever den.

Tabel 2. Jeg oplever, at min uddannelse er rettet mod arbejdsmarkedet

	I meget ringe grad	I ringe grad	Hverken /eller	I høj grad	I meget høj grad	Ved ikke	Positiv andel
Alle	7 %	19 %	36 %	29 %	7 %	2 %	36 %
HUM	7 %	20 %	39 %	27 %	5 %	2 %	32 %
SAMF	5 %	18 %	29 %	39 %	7 %	2 %	46 %
NAT	7 %	13 %	33 %	34 %	10 %	3 %	44 %

2.2. Flest naturvidenskabelige forventer, at der er et job til dem efter studiet

Lidt under halvdelen af de studerende tror i høj eller meget høj grad, at der er et job til dem, når de er færdiguddannede. Andelen er størst blandt de naturvidenskabelige, hvor to ud af tre forventer, at de nok skal komme i job. Til gengæld er den klart mindst blandt de humanistiske studerende, hvor kun to ud af fem er enige i udsagnet om, at de forventer, at der er et job til dem, når de er færdiguddannet.

Tabel 3. Jeg forventer, at der er et job til mig, når jeg er færdiguddannet

	I meget ringe grad	I ringe grad	Hverken /eller	I høj grad	I meget høj grad	Ved ikke	Positiv andel
Alle	6 %	16 %	28 %	34 %	13 %	3 %	47 %
HUM	7 %	19 %	30 %	31 %	10 %	4 %	41 %
SAMF	3 %	8 %	24 %	48 %	14 %	2 %	62 %
NAT	2 %	8 %	21 %	41 %	25 %	3 %	66 %

3. Valg af arbejdsgiver og arbejdsområde

Når de studerende nærmer sig afslutningen på studielivet og skal lede efter deres fremtidige arbejdsgiver, så betyder det noget for de fleste, at der er et godt arbejdsmiljø der, hvor de skal arbejde.

3.1. Et godt arbejdsmiljø er afgørende

De studerende vægter især et godt arbejdsmiljø på deres fremtidige arbejdsplads højt. Således angiver 94 procent at dette har betydning i valget af arbejdsgiver. Andre vigtige forhold er, at ar-

bejdsgiveren tager et socialt ansvar og har overenskomst. I den anden ende af skalaen er virksomhedens prestige, som kun har betydning for hver tiende studerende.

3.1.1. En grøn profil er vigtigst for de naturvidenskabelige

Et af de politisk varme emner de seneste år – den grønne omstilling – sætter også sit præg på medlemmernes valg af arbejdsgiver. Arbejdsgiverens grønne profil har således betydning for tre ud af ti studerende. De naturvidenskabelige studerende skiller sig især ud her, hvor 37 procent angiver det som betydningsfuldt.

Tabel 4. Hvad har betydning for dit valg af fremtidig arbejdsgiver?

	Alle	HUM	SAMF	NAT
De har et godt arbejdsmiljø	94 %	94 %	94 %	94 %
De tager et socialt ansvar	60 %	60 %	62 %	55 %
De har overenskomst	60 %	60 %	58 %	54 %
De har en grøn profil	29 %	27 %	25 %	37 %
De betaler en høj løn	21 %	19 %	21 %	28 %
Det er prestigefyldt at arbejde i virksomheden	9 %	9 %	11 %	8 %

Note: Respondenterne har haft mulighed for at vælge flere svarmuligheder, hvorfor procenterne summerer til mere end 100.

3.2. Flest studerende medlemmer af DM vil arbejde med undervisning

44 procent af DM's studerende medlemmer vil gerne ud og arbejde med undervisning og forskning, når de er færdige på studiet. Det er et arbejdsområde, som især interesserer humanister og naturvidenskabelige, mens de samfundsvidenskabelige er mere tiltrukket af andre arbejdsområder.

3.2.1. Humanisterne vil især arbejde med kommunikation

Udover undervisning og forskning vil mange humanister gerne arbejde med kommunikation, projektledelse, rådgivning og museumsarbejde. I forhold til studerende med andre uddannelsesretninger, er de særligt overrepræsenterede inden for kommunikation, marketing og museumsarbejde.

3.2.2. De samfundsvidenskabelige vil især arbejde med projektledelse og rådgivning

Mange samfundsvidenskabelige studerende drømmer om at arbejde inden for områderne rådgivning, projektledelse, udvikling og analyse. De samfundsvidenskabelige skiller sig ud fra de andre studerende ved at interessere sig mere for projektledelse, rådgivnings- og konsulentarbejde samt administration.

3.2.3. De naturvidenskabelige vil især arbejde med miljø, natur og biologi

Blandt de naturvidenskabelige vil flest arbejde med undervisning og forskning. Der er dog også en del, der vil arbejde med miljø, udvikling, analyse og projektledelse. Sammenlignet med de andre hovedområder er der blandt de naturvidenskabelige en særlig stor andel, der også drømmer om at arbejde med miljø, natur og biologi. Tre ud af ti har angivet denne mulighed mod kun tre og seks procent for henholdsvis humanisterne og de samfundsvidenskabelige.

Tabel 5. Hvad vil du gerne arbejde med, når du er færdiguddannet?

	HUM	SAMF	NAT
1	Undervisning og forskning	Rådgivning og konsulentarbejde	Undervisning og forskning
2	Kommunikation	Projektledelse	Miljø, natur og biologi
3	Projektledelse	Undervisning og forskning	Udvikling
4	Rådgivning og konsulentarbejde	Udvikling	Data, statistik og analyse
5	Arkiv-, museums- eller biblioteksarbejde	Data, statistik og analyse	Projektledelse

Sådan har vi gjort

Analysen er gennemført på baggrund af data fra DM's studieundersøgelse 2020. Undersøgelsen gennemføres hver sommer blandt alle DM's studerende medlemmer. Data fra studieundersøgelsen 2020 blev indsamlet i perioden 11.-24. juni 2020. I alt deltog 2.985 personer, hvilket giver en svarprocent på 20 procent. Man bør være opmærksom på, at der er en svag overrepræsentation af kvinder og humanister blandt respondenterne.